

VALALIČAN

obecné noviny

Ročník III.

Číslo 4, december 1997

Cena: 3,- Sk

V čísle: * Ako ďalej vo výstavbe obecného vodovodu? * Vianočná nálada * Čas radosti * Prihovárajú sa vám misijné sestričky * Duchovné slovo * Termínukončenia práce na ZŠ opäť odsunutý * Rokovalo sa o závažných problémoch obce * Príhovor starostu obce Kokšov-Bakša * Spoločenská korinika * Umenie - potrava pre dušu * Vianoce v strdci * Posedenie pri stromčeku * Železiar vo Valalikoch * Vianočný koncert ZUŠ * Insitné umenie vo Valalikoch * Z histórie obce * Nemáte materiály o histórii našej obce * Rodáci - rodákom * Súťaž o "MISS" a "MISTER" v ZŠ * Materská škola Buzice ďakuje * Viete správne uvádzať svoju adresu? * Zmeny v zákone o dani z nehnuteľností * Ako vykurovať alebo ohrievať vodu * Občan a životné prostredie * Obecná polícia informuje * Oznamy * Inzeráty * Šport *

Čas radosti

Keď sa Ježiš narodí,
všetkým na um prichodí,
komu aký darček dáme,
veď sa všetci radi máme!

Majme radosť z jabĺčka,
veď je to zo srdiečka!
Hoc to nie je veľký dar,
ale potešiť by mal.

Veď je tu krásny čas,
keď prebudí sa láska v nás,
keď pochopiť sa všetci vieme,
lebo Spasiteľ sa na nás smeje.

Ten krásny sladký čas,
za rok je len jediný raz.
Preto všetci milí budme,
Ježiška si nezobudme!

Monika Bakšiová VIII. A

**Požehnané Vianočné
sviatky,
veľa šťastia a úspechov
v novom roku 1998
želá všetkým občanom**

*starosta, obecné zastupiteľstvo
a pracovníci obecného úradu*

Vianočná nálada

Kto vojde do budovy našej školy, zistí, že je tu zvláštna atmosféra. Z každého kúta cítiť predvianočnú náladu. Pripomína nám ju stromček, ktorý je umiestnený vo vstupnej hale, ale aj vyzdobené triedy a okná.

Áno! Vianoce - sviatky lásky, radosti a pokoja sa ne odvrátne blížia. Deti sa tešia na chvíľu, keď si spolu s rodinou sadnú k štedrovečernému stolu. A aké by to boli Vianoce bez darčiekov! Predstavy sú rôzne: bábika, konfk, pekná kniha... Rodičia majú radosť z rozžiarených detských tváričiek. Ale Vianoce majú aj iný zmysel. Naša radosť je oveľa väčšia pri predstave, že onedlho príde medzi nás malý Ježiško. Na jeho príchod sa pripravujeme štyri týždne. Robíme všetko tak, aby mal z nás čo najväčšiu radosť. Aspoň v predvianočnom a vianočnom období sme k sebe láskavejší, ohladu plnejší a milší. Snažíme sa urobiť čo najviac dobrých skutkov. My, deti, už väčšinou chápeme, že nie drahé dary, nie pýcha, nie paráda je na Vianociach to podstatné. A preto vo láme so sirotou, ktorá napísala do neba najkrajší list, tie to slová: „Len, Ježiško, prídi sám, nech Ti svoje malé srdce na Vianoce odovzdám.“

Silvia Stolárová VIII. A

AKO ĎALEJ VO VÝSTAVBE OBEČNÉHO VODOVODU?

Pôvodným zámerom pre tento rok bolo vybudovať trasu vodovodu po cintorín v časti Všetechsvätých s napojením objektov ZŠ, obecného úradu, obidvoch materských škôl, zdravotného strediska a rodinných domov na vybudovanom úseku.

Ako je známe, trasu vodovodu sa nám však podarilo pretiahnuť ďalej smerom do časti Košťany. Po hranicu s obcou Geča chýba ešte vybudovať cca 350 m vodovodu. Vodovodné prípojky pre materskú školu v časti Buzice, pre základnú školu a pre zdravotné stredisko sú vybudované. Vďaka priaznivému počasiu sme sa s vodovodnými

(Pokrač. na 3. str.)

PRIHOVÁRAJÚ SA VÁM MISIJNÉ SESTRÍČKY

Milí veriaci farnosti Valaliky

30. novembra - prvou adventnou nedeľou sme spolu s celou cirkvou vstúpili do adventného obdobia, ktorý je prípravou na narodenie - príchod Pána medzi nás, na našu Zem. Dovoľte nám trochu vás teraz oboznámiť s podujatiami a aktivitami, ktoré sme spolu s vašimi deťmi na toto obdobie pripravili.

Ako ste si určite všimli, od začiatku adventného obdobia je vedľa bohostánku v kostole rebrík s malou postavou Ježiška, ktorým sme chceli symbolicky, najmä deťom priblížiť a pomôcť im prežiť čas čakania na príchod Ježiša - čiže adventnú dobu. Veď čím iným by mala byť, ak nie očakávaním a stále rastúcou túžbou po tom, ktorý nás vykúpil z moci hriechu a dal nám pravú slobodu, pokoj a radosť Božích detí? Každý deň po svätom prijímaní niektoré z detí po sunú postavu Ježiška o 1 schodík nižšie, kým nezostúpi na Narodenie Pána do jaslíčiek, pripravených pod rebríkom. Vedľa neho je malá škatuľa, o ktorej už iste vaše deti vedia. Do nej môžu počas celého adventného obdobia vkladať svoje napísané dobré skutky, ktoré sú ich darčekom Ježiškovi. My ostatní ich tam nemusíme dávať, ale môže to byť pre nás všetkých pekným povzbudením. Dobrý skutok síce ešte nie je všetko, ale láska, ktorú do neho môžeme vložiť a s ktorou ich robíme, je nádherným darom každého z nás tomu, ktorý je láska sama... A to nielen v advente ....

Ďalej sme okrem malej mikulášskej akadémie, kde sme si pripomenuli dobrotu a štedrosť svätého biskupa Mikuláša a v ktorej sme si sprítomnili i vzor Mikuláša dnešnej doby, pripravili i jaslíčkovú pobožnosť. Na jednej strane môžeme povedať, že jaslíčková pobožnosť je stále tá istá, stále o tom istom, ale nemáme sa skôr tešiť z tejto každoročnej šance prebudiť sa, otvoriť svoje srdce Pánovi - a tým sebe i ľuďom okolo seba a začať odznova? A že je to stále o tom istom? Slová - milujem Ťa, mám Ťa rád - koho ešte omrzeli? A tiež sú stále rovnaké! A keď nám ich hovorí Boh?! ...

A na záver vám dovoľte oboznámiť Vás s akciou, do ktorej sme sa ako farnosť zapojili tento rok prvýkrát. Ide o **Dobru novinu**. Čo to je? Je to ohlasovanie dobrej noviny, dobrej zvesti o tom, že Kristus prišiel na túto Zem, lebo nás miloval, a uskutočňuje sa koledovaním detí, vedených mladými, v rodinách. Túto akciu má pod svojou záštitou Hnutie kresťan-

ských spoločenstiev detí - ErKo a na Slovensku sa Dobrá novina ohlasuje už tretí rok a je to nej zapojených okolo 250 farností. Ak chcete o nej a o jej priebehu vedieť viac, prečítajte si farskú nástenku, kde by sa mali tesne pred Vianocami objaviť mnohé ďalšie informácie. Počas tohto koledovania sa koná zbierka pre misie. Každý rok sa vyzbierané peniaze posielajú do inej krajiny - na pomoc deťom žijúcim na ulici, ohrozených hladom a chorobami, vojnami a živelnými pohromami, a tento rok pôjdu do Kene a Nairobi. Tak to vlastne deti pomáhajú deťom.

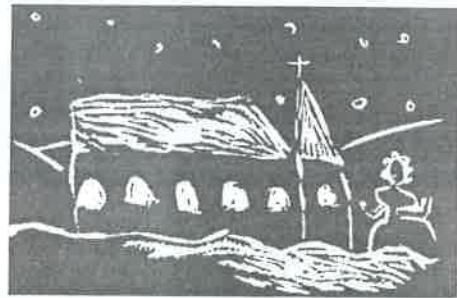
Veríme, že týmito podujatiami prispějeme k obohateniu vianočnej atmosféry a k hlbšiemu prežitiu tajomstva a bohatstva Vianoc každého jedného z nás. A tak nám na záver dovoľte popriať vám milostiplné vianočné sviatky a požehnaný nový rok, nech Boh - Láska, ktorý v podobe dieťaťa zostúpi na našu Zem, vnesie do našich srdiec pokoj, radosť, lásku a porozumenie.

Misijné sestry, SSps Valaliky

TERMÍN UKONČENIA PRÁCE NA DOSTAVBE ZŠ OPĀTOVNE ODSUNUTÝ

Napriek tomu, že k ukončeniu prác na dostavbe pavilónu základnej školy chýba skutočne veľmi málo, ani predpokladaný termín 31.12.1997 nebude dodržaný. Dôvodom sú nezhody medzi investorom - odborom školstva a kultúry okresného úradu Košice-okolie a dodávateľom stavby - firmou STAVOSTYL. Podľa vyjadrenia zástupcov investora dôjde k zmene dodávateľa stavby. Nový termín ukončenia prác, resp. začatia prevádzky nie je zatiaľ stanovený.

DUCHOVNÉ SLOVO

Dieťa sa nám narodilo ...

Sú veci, na ktoré sa zabudnúť nedá.
Sú hodiny, v ktorých sa nedá spať.
Je túžba, ktorú neprehluší ani hlučná spoločnosť.

Je trápenie hlbšie ako priepasť sveta.
Sú otázky, na ktoré ti nik nedá odpoveď.

Sú temnoty, ktoré ani poludňajšie slnko nevyjasní.

Sú bremená, ktoré ani najmocnejšia ruka nenesie.

Ľudská radosť i bieda, ľudská túžba po láske: to všetko vedie človeka k tomu, ktorého ľudstvo hľadá už tisícročia a ktorý dnes ako ľudské i Božie Dieťa prichádza k nám a volá nás: „Podte ku mne všetci...“

A on je dosť mocný i dobrý, aby nám všetkým pomohol.

Ale on nás nielen volá, ale ide nám v ústrety.

Krása Vianoc nie je iba v tom, že Boh kráča v ústrety mne, človekovi.

Ten, ktorý je samá večnosť, vstupuje do ľudského času.

Ten, ktorý je prvotná všemohúca energia, stáva sa bezmocným dieťaťom.

Ten, ktorý je svätý, čistý, stáva sa účastným našej biedy.

Boh sám prichádza, aby nás spasil. Prichádza k nám ako brat k bratovi, ako človek k človekovi, ako milujúci k milovanému. Prichádza láska ...

Poviem Vám príbeh z krásnej knižočky Bruna Ferrera: „Príbehy pre potechu duše“.

Jednému chlapcovi sa zdalo, že sa ocitol vo veľkom obchode. Za pultom ako predavač stál anjel. „Čo tu predávajúte?“ pýtal sa chlapec. „Všetko, čo si praješ“ odpovedal anjel. „Príal by som si, aby skončili všetky vojny na svete, aby bola všade spravodlivosť, aby sme boli znášaviví a veľkodušní, aby bolo v rodinách viac lásky, aby všetci mali robotu, aby sme všetci boli ako bratia a sestry.“ „Ty si ma zle pochopil. My nepredávame plody, my predávame iba semená.“

Dieťa zavineté do plienok a uložené v jaslích - to je semienko, z ktorého vyrastá dokonalý človek: Syn Boží, Ježiš Kristus. On nás rozsiel po tejto zemi, aby sme v spojení s ním rástli a prinášali plody: lásku, pokoj, znášavivosť.

A to je zmysel Vianoc. Nestačí, že sa narodil Boh v betlehenských jaslích, ak sa nenarodí v nás.

Váš duchovný otec

AKO ĎALEJ VO VÝSTAVBE OBECNÉHO VODOVODU?

(Dokonč. z 1. str.)

prípojkami pre rodinné domy dostali až takmer po Kostolnú ulicu, pričom prípojky na ľavej strane štátnej cesty v smere do Čane sú takmer všetky, až po cintorín v časti Košťany hotové.

Na uvedenú trasu hlavného potrubia bola začaté preberacie konanie. Povolenie prevádzky vodovodu je však viazané na dostatočný odber pitnej vody. Tento bude dostatočný až vtedy, ak budú napojené všetky vodovodné prípojky na trase od začiatku obce po cintorín v časti Vŕševských. Keďže ešte nie sú priamo napojené objekty rodinných domov, t.j. nie sú vybudované domové prípojky od šachty k objektom rodinných domov, predpokladá sa započatie prevádzky vybudovanej časti vodovodu najskôr v jarňných mesiacoch roku 1998. Záleží už len na tom, ako rýchlo si občania napoja svoje objekty na vodovodné šachty.

Keďže doterajšie snahy získať finančné prostriedky od štátu neboli úspešné, obecné zastupiteľstvo sa bude v zimných mesiacoch zaoberať problémom ako ďalej postupovať, aby sa zvýšilo tempo výstavby obecného vodovodu. Z tohoročného rozpočtu obce sa na výstavbu vodovodu vynaložilo 2 mil. Sk. V skutočnosti sa však vykonali práce vo väčšom rozsahu, nakoľko dodávateľ stavby pristúpil na požiadavku obce vybudovať časť vodovodu v predstihu pred finančným krytím.

Úprava prameňov ukončená

Pri tejto príležitosti chcem informovať, že práce na úprave prameňa a horného toku miestneho potoka v oblasti Čorgova v Buziciach sú ukončené. Touto dobou chcem poďakovať p. Aplickému z Koštian za vykonanie odborných prác na úprave všetkých prameňov v obci. Oceňujem jeho mimoriadne kladný vzťah k práci na zlepšovaní životného prostredia a skrášľovaniu našej obce.

Poďakovanie patrí tiež p. Františkovi Sviatkoví z o Vŕševských, ktorý bez nároku na odmenu ako svoj osobný príspevok vyhotovil meračský elaborát pre projekt Domu smútku.

Čo nás trápi?

Nadšenie a radosť z vykonanej práce nám však kazí už raz spomenutý vandalizmus práve v oblasti Buzíc. Nevieme pochopiť myslenie a počínanie jednotlivcov, ktorým vadia pekne položené obrubníky. Tieto sú v úseku asi 4 metrov doslova povytrované z betónového základu. Drevená špica na šindľovej strieške je už druhýkrát vylomená. Vysadené tri metre vysoké briezky sú vytrhané zo zeme aj s koreňmi a rozmetané po okolí. Tento jav nás veľmi bolí a znechucuje.

Ing. Milan Tóth, starosta obce

ROKOVALO SA O ZÁVAŽNÝCH PROBLÉMOCH OBCE

Starosta našej obce Ing. Milan Tóth zvolal rokovanie o závažných problémoch obce Valaliky. Rokovanie sa uskutočnilo na Okresnom úrade Košice-okolie 10. decembra 1997. Pozvaní boli okrem zástupcov okresu a Košického kraja - odborov dopravy a životného prostredia, tiež zástupcovia blízkej spaľovne Košice, VVaK Košice, VSŽ a.s. Košice, Slovenská správa ciest Košice-okolie, Povodie Bodrogu a Hornádu š.p. Košice, Magistrát mesta Košice, Okresný úrad Košice IV., ekologické združenie Spolok priateľov zeme a zástupcovia tlače.

Účelom zvolaného predmetného konania

bolo informovať príslušné orgány a inštitúcie o dlhodobých závažných problémoch životného prostredia a poukázať na nedostatočnú pozornosť a na nepochopenie naliehavosti riešenia najmä zo strany štátnych orgánov a nepochopenie aj okolitých závodov, ktoré sa svojou prevádzkou podieľajú na devastácii životného prostredia našej obce. Starosta obce poukázal tiež na problém školstva (telocvičňa) nedostatočného infraštruktúrneho vybavenia (vodovod, kanalizácia) obce a na problémy vznikajúce následkom čoraz silnejšej prevádzky po štátnej ceste vedúcej cez našu obec.

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE KOKŠOV-BAKŠA

Úvodom chcem pozdraviť všetkých čitateľov dnes už známych novín Valaličan.

Už predslovanské osídlenie košickej kotliny nás predurčilo, aby sme my, obce Kokšov-Bakša a Valaliky spolunažívali v Abovskom regióne. O tom, že naše obce prežili od samopočiatku ich vzniku, ktoré sa datujú na XI. storočie, určite prispeli naši predkovia k dobrým susedským a v mnohých prípadoch aj príbuzenským vzťahom.

Z rôznych materiálov našich historikov sa dozvedáme o kultúre našich dávnych a nedávnych predkov. Je v záujme oboch obcí, aby bol spracovaný materiál chronologicky usporiadaný od najstarších čias až po súčasnosť. Verím, že aj radový občan by si z prirodzenej hrdosti na svoju obec rád takýto dokument zaobstaral. Verím, že sa to stane v blízkej budúcnosti.

Vážení čitatelia Valaličana,

príhovorám sa Vám, aby som s vedomím Vášho pána starostu, povedal pár slov o Vašich susedoch - o obci Kokšov-Bakša.

Po známych novembrových dňoch sa aj naša obec, tak ako celé Slovensko, prihlásila k zmenám režimu, ktorý po takmer 40-tich rokoch sňal jarmo mnohým, a musím povedať aj našim spoluobčanom.

Neprináleží mi hodnotiť súčasné celospoločenské dianie, ale som hlboko presvedčený, že demokratické sily na Slovensku majú veľkú príležitosť otočiť koleso dejín v prospech pluralitnej a demokratickej budúcnosti nášho drahého Slovenska.

Len história posúdi, či sa Slovensko uberá v týchto neľahkých podmienkach správnym smerom.

Obec má 1086 občanov. Leží v nadmorskej výške 191 m.

V poslednom období budovala obec svoje infraštruktúry, ako je pitná voda, plynofikácia, telekomunikačné rozvody, včítne zriaďovania domácich staníc.

V tomto roku sa obec zaradila medzi obce podľa môjho názoru so štandardným vybavením, vybudovaním a odovzdaním do

užívania Domu smútku, alebo Domu nádeje. Dňa 2.11.1997 za účasti asi tisíc veriacich z celej našej farnosti bol tento dom vysvätený pomocným biskupom Boberom. Využívam túto možnosť, aby som Vám touto cestou oznámil, že ponúkame aj pre Vaše potreby služby spojené s poslednou rozlúčkou. Je tu možnosť využiť naše chladiarenské zariadenie. Bližšie informácie dostanete u správcu tohto zariadenia pána Štefana Takáča č.d. 131, č. tel. 6998200.

Neoddeliteľnou súčasťou života obce je aj životné prostredie, v ktorom sa rodí naša ďalšia generácia. Silné devastovanie najmä ovzdušia, v ktorom žijeme, spôsobuje rôzne ochorenia dýchacích i kožných ochorení. Prevádzka spaľovne pri súčasnej technológii je časovo limitovaná zákonom o emisných limitoch do 31.12.1998.

Čo to prinesie pre naše obce?

Ukončenie prevádzky blízkej spaľovne v prípade, že ku dňu 1.1.1999 nebude vybudovaný II. stupeň čistenia. Len pre orientáciu - náklady na vybudovanie II. stupňa sa odhadujú na 500 miliónov slovenských korún. Termín vybudovania je 1 rok. Ostáva nám len dúfať, že parlament pre nedostatok finančných zdrojov neupraví tento zákon.

My, a teraz si dovoľm povedať názor všetkých starostov Miniregiónu Hornád, trváme na tom, aby prevádzka spaľovne bola vo veľmi krátkej dobe pozastavená pre rekonštrukčné práce na budovanie II. stupňa.

Vážení čitatelia Valaličana,

blížia sa najkrajšie sviatky roka. Ja Vám chcem v mene svojom i v mene občanov obce Kokšov-Bakša z úprimného srdca popriať nech pokoj a pohoda zavládne vo Vašich domovoch a radosť z narodeného umocní čaro týchto Vianoc.

Prajem Vám milostiplné prežitie vianočných sviatkov.

Cyril Hudák
starosta obce Kokšov-Bakša

Spoločenská kronika obce

NOVÍ OBČANIA

Výrostko Damian Buzice, Podlesná 40
Horváthová Adriana Buzice, Podlesná 52
Horváth Jakub Buzice, Čorgovská 16
Šándor Daniel Buzice, Hlavná 17
Horváthová Nikola Bernátovce,
Na Homôlke 13
Lešková Kristína Bernátovce, Kokšovská 7
Janočko Róbert Bernátovce, Potočná 10
Zubko Daniel Bernátovce, Okružná 45
Hudák Adam Bernátovce, Okružná 51
Leško Martin Bernátovce, Okružná 78
Eliášová Martina Bernátovce, Hlavná 69
Bakši Stanislav Všetechsvätých, Topolová 15
Palenčár Pavol Všetechsvätých, Poľná 38
Mašlár Marek Košťany, Abovská 43
Domaničová Zuzana Košťany,
Seminárska 2
Juhászová Daniela Košťany, Staničná 9

UZAVRELI MANŽELSTVO

Ján Horváth - Košice
Martina Gažiová - Valaliky, Na Valníku 1
Štefan Norko - Bočiar 16
Katarína Bakšiová - Valaliky, Hlavná 272
Slavomír Ivan - Valaliky, Kokšovská 49
Marianna Mitrová - Valaliky, Okružná 92
Jaroslav Diabolko - Valaliky, Hlavná 78
Štefánia Kačová - Trebišov, Komenského 35
Slavomír Bílý - Valaliky, Okružná 23
Eva Ivanová - Valaliky, Kokšovská 49
Anton Antoš - Košice
Janette Hanzelová - Valaliky, Kostolná 49
Gustáv Horváth - Valaliky, Kokšovská 72
Marta Horváthová - Valaliky, Zvoničná 6
Gabriel Jambor - Kechnec 126
Elvira Zubková - Valaliky, Okružná 45

NAVŹDY NÁS OPUSTILI

Halušková Katarína, 84 ročná, Buzice,
Zvoničná 28
Bakšiová Margita, 69 ročná, Buzice,
Zvoničná 10
Spišáková Irma, 95 ročná, Košťany,
Hlavná 225

UMENIE – POTRAVA PRE DUŠU

O skutočnosti, že umenie je potrava pre dušu nemusíme veľmi polemizovať, pretože táto veľká pravda, ktorá je stará ako umenie samotné, dáva o sebe vedieť veľmi často a intenzívne. Môžeme sa o tom presvedčiť neraz pri rôznych kultúrno-spoločenských aktivitách, či už návštevou divadla, kina, koncertu a pod. alebo aj v bežnom živote a hlavne teraz v období pred Vianocami, keď človek všetko prežíva trochu intenzívnejšie a emotívnejšie. Je to čosi, čo ovplyvní nemôžeme a myslím, že ani nechceme, veď dnes žijeme v tak uponáhľanej dobe, že mám pocit ako by chcela predbehnúť samu seba. A aj to je dôvod, prečo ľudia už na takéto a podobné precitnutia a zamyslenia jednoducho nemajú čas. Paradoxom je, že je to všeobecne známy jav, ale asi sa nenájde nikto, kto by to celé trochu ubrzdil. Hoci vieme, že často sa to nedá, predsa môžeme tento handicap čiastočne kompenzovať, a to presne tým, čo som v úvode už spomenul - troškou umenia. Je to naozaj balzam, a kto nevie, o čom hovorím, skúste.

Vianočné obdobie je čarovné, ale takéto pohľadkania po duši človek postráda práve v období mimo Vianoc,

počas roka. Žiada sa mi v tejto súvislosti spomenúť si na jednu korálku zo splietajúceho sa reťazca špičkových kultúrnych podujatí organizovaných vo Valalikoch. Je to tá zatiaľ posledná, ktorá sa konala v novembri v sobášnej sieni KD vo Valalikoch. So svojím programom sa predstavil Komorný orchester Pedagogickej fakulty Karlovej Univerzity v Prahe. Ten, kto vtedy sedel v hľadisku vie, akou kvalitou nás účinkujúci obdarovali a musím povedať, že bola naozaj veľká. Mladí ľudia, poslucháči pedagogickej fakulty KU v Prahe nám na chvíľu otvorili srdcia a vniesli radosť a nadšenie. V programe zazneli skladby Telemana, Myslivečka, Bacha, Vivaldiho a Britena.

Prvým ohnivkom v už spomínanom reťazci bolo vystúpenie amerického klavírneho virtuóza, profesora Floridskej Univerzity Boaza Sharona, potom nasledovali ďalšie, a zatiaľ posledným ohnivkom je už spomínaný koncert pred mesiacom. Určite ale poslednou neostane, práve naopak, čoskoro pribudne ďalšia a verím, že raz z toho bude silný reťazec, ktorý bude mať hlavne veľa ohniviek. Tieto koncerty majú veľmi vysokú umeleckú úroveň a sú raritou dovolím

si tvrdiť široko ďaleko, dokonca veľmi široko ďaleko. Osobne som rád, že ja som pritom tak blízko a nemusím za kvalitnou kultúrou cestovať.

Tieto koncerty majú aj ďalšiu zaujímavosť. Vytvorili si jednu veľmi zvláštnu atmosféru, ktorá je neopakovateľná, charakteristická a veľmi príznačná. Má svoje stále komorné publikum, ktoré vie, prečo tam chodí. Totiž tieto zriedkavé a o to vzácnejšie koncerty slúžia presne ako ten už spomínaný balzam na dušu. V zhone pracovných povinností, stresu a nervozity z termínov je to lúč svetla, ktorý Vás na chvíľu zastaví a dovolí Vám zabudnúť na tie zhony, otvorí Vám srdce a naplní Vás tou duševnou potravou, ktorá nám často chýba.

A na záver ešte jedna zvláštnosť. Aj napriek všetkému, čo nám prinášajú, aj napriek ich unikátnosti a veľkej propagácii o nich ľudia nevedia. Alebo nechcú vedieť? Ak ešte stále neviete o čom hovorím, naozaj to skúste. Možno prichádzate o potravu práve pre Vašu dušu.

(sn)

**„Vianoce v srdci“
1997**

V rámci programu už tradičného Festivalu vianočnej piesne „Vianoce v srdci“ dovoľujeme si Vás pozvať na samostatný koncert Komorného speváckeho zboru „Kadencia“, ktorý sa netradične uskutoční vo štvrtok dňa 18.12.1997 vo farskom kostole Všetkých Svätých o 17.30 hod.

Druhá časť festivalu - stretnutie spevákov z mládežníckych zborov z Kokšov-Bakše, Geče, Valalík ako aj bývalých členov zboru sv. Cecílie v programe „Navzájom sebe, blízkym i neznámym milostiplné Vianoce“ sa uskutoční v nedeľu 21.12.1997 o 15.00 hod. v sále kultúrneho domu Valalíky.

Pozývame Vás všetkých tešíme sa na Vás a želáme hlboký umelecký zážitok.

*Farský úrad,
Obecný úrad
a KDK Valalíky*

**Posedenie
pri stromčeku**

Vypočúť si vianočný program, zaspomínať si, povedať pár milých a úprimných slov pri malom občerstvení - to je cieľ tohtoročného Posedenia pri stromčeku. Na toto stretnutie starosta obce pozýva všetkých osamelých a starších občanov.

**Železiar vo Valalíkoch:
osemdesiat účinkujúcich
- osemdesiat divákov**

V nedeľu 16. novembra 1997 v kultúrnom dome vo Valalíkoch vystupoval so svojím programom známy folklórny súbor Železiar z Košíc. V rámci takmer 4-hodinového tanečného maratónu predviedol tento súbor svoj kompletný repertoár.

Bola to zároveň generálna príprava na tanečný maratón, ktorý sa uskutočnil o niekoľko dní neskôr v športovej hale v Košiciach.

Usporiadateľovi -obecnému úradu sa podarilo zabezpečiť tento vynikajúci súbor

práve do našej obce. Napriek tomu, že v iných mestách či v obciach má tento súbor vždy vypredané hľadisko a napriek tomu, že návštevníci mali možnosť zhliadnúť kompletný program súboru za skutočne symbolickú cenu - 20,- Sk, účasť v hľadisku bola veľmi slabá.

Usporiadatelia sa zamýšľajú nad príčinou veľmi slabej účasti. Bola to slabá propagácia, alebo jednoducho nezaujímajú občany?

Vianočný koncert ZUŠ

Vianoce - chvíle pokoja, radosti a šťastia. Čas, keď si ľudia prejavujú vzájomnú úctu, lásku, navzájom sa obdarúvajú a potešujú. Radostný čas príprav sa nesie v predvianočnej atmosfére, naplnenej zvláštnym napätím z očakávania najkrajších sviatkov roka, ktorých magické čaro nevyprchalo ani po stáročia.

Práve v tomto období, tak ako aj po minulé roky, pedagógovia Základnej umeleckej školy vo Valalíkoch spolu so svojimi žiakmi pripravili pre rodičov, občanov obce Valalíky i všetkých svojich priaznivcov bohatú nádielku vianočných výtvarných prác, hraných i spievaných kolied a vianočných skladieb, v ktorej nechýbal ani tanec a žiacky vianočný orchester, pozostávajúci zo žiakov z piatich okolitých obcí. Tento hodnotný umelecký dar je každý rok pripravovaný s nadšením a láskou.

„Tichá noc, svätá noc“ zaznela celkom na záver verejného vianočného koncertu základnej umeleckej školy.

Za sprievodu žiackeho orchestra približne sto účinkujúcich detí si spolu s plnou sálou vnímavých divákov melódiou a slovami tejto nádhornej piesne pripomenulo pravé poslanstvo Vianoc.

V tomto milostiplnom čase želim všetkým čitateľom v mene pedagógov a pracovníkov základnej umeleckej školy zdravie, šťastie, porozumenie a lásku.

*Darina Gazsiová
riaditeľka ZUŠ
Valalíky*

**Insitné umenie
vo Valalíkoch**

Insitným umením myslíme výtvarnú i literárnu tvorbu nadaných samoukov. Vo voľných chvíľach sa zaoberajú tvoriacou záľubou pre vlastné potešenie a citové obohatenie. Vo výtvarnom prejave konkretizujú svoje predstavy o okolitom svete

a bezprostredne vystihujú atmosféru stvárnovanej látky.

Insitného maliara máme aj u nás. Je ním p. Štefan Hudý z časti Všechnsvätých. Zašla som za ním na kus reči.

Pán Hudý, kedy ste začali malovať?

Už ako malý chlapec som pomaloval mojej mame skriňu. Boli na nej samé kone.

Kto bol vašim prvým učiteľom?

Od prvej triedy ma viedol pán Mišenko. Ten mi pomohol nájsť cestu ku akademickému maliarovi. Lenže, doba bola ťažká, roboty veľa, a tak som sa stal samoukom.

Pamätáte sa na svoj prvý obraz?

Áno. Bol to obraz Pána Ježiša v Gece-manskej záhrade. Venoval som ho mojej mame. Nebola to ešte olejomalba.

A aká bola Vaša ďalšia tvorba?

Už ako mládenec som hrával ochotnícke divadlo. Viedol nás pán kaplán Šofa. Veľa som sa venoval aj maľovaniu kulís. Prišla však vojna, otec nám narukoval, a tak nebolo kedy ani myslieť na ďalšie rozvíjanie talentu.

Kedy ste sa potom vrátili k maľovaniu?

V roku 1946 som narukoval. Bol som v PŠ v Košiciach. Tu som navštevoval výstavy výtvarného umenia. Pomohli mi aj odborné časopisy.

Bolo ťažké zvládnuť techniku maľovania?

Ani nie. Pomohli mi členovia výtvarného krúžku na žel. stanici v Košiciach. Teraz som registrovaný v Regionálnom družstve v Košiciach.

Kde všade môžeme vidieť Vaše obrazy?

Každý rok sa zúčastňujem regionálnych súťaží. Ba vystavoval už aj v zahraničí. Národná galéria v Bratislave má obraz mojej manželky.

Čo Vás inšpiruje?

Všetko okolo mňa. Ľudia, zvieratá, príroda. Všetky obrazy sú vyjadrením mojich vnútorných pocitov, mojej duše. Je na nich vyjadrený môj pohľad na minulý i súčasný život. Je to práca môjmu srdcu najmilšia.

Ďakujem za rozhovor.

Zhovárala sa E.V.

3 história obce

OBEČNÁ SYMBOLIKA – pár slov na úvod

Skôr než budeme hovoriť o erbe resp. erboch našej obce, je potrebné povedať pár slov o problematike obecnej symboliky. Obecnu symboliku tvoria erb obce, pečať obce a obecná vlajka. Erby štátne, rodové, mestské či obecné nás dnes obklopujú nielen na starých historických pamiatkach ale denne sa s nimi stretávame aj v súčasnom živote. Obluba erbov iste nie je narušená. Dlhé stáročia boli neodmysliteľnou súčasťou kancelárskej činnosti. Erb mestský či obecný vrytý v pečatidle overoval úradnú listinu, erbová pečať dodávala dokumentu silu a záväznosť. Dnes používajú mestá a obce svoje erby pri rozličných slávnostiach a erby sa stali ustálenou zložkou symboliky.

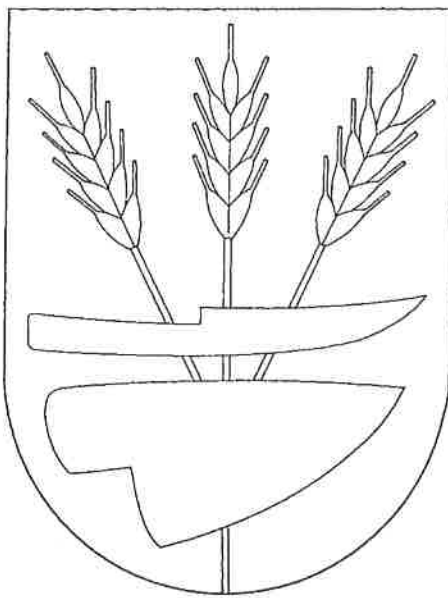
Najstaršie mestské erby vznikali v 13. storočí, mnohé obce mali vyspelé heraldické prejavy už v 16. storočí. Kým v erboch miest objavovali prvky zemepánskych (rodových) erbov, v erboch obcí sa objavovali zamestnanecké motívy.

Odborníci z oblasti heraldiky sa usilujú o to, aby sa erb nechápal len iba ako dekorácia alebo zaujímavý ilustrovaný materiál v publikáciách. Erb sa má prezentovať ako významný historický prameň, ktorý má veľkú vypovedaciu schopnosť, ba často odpovedá na také otázky ku ktorým by sme písomný dokument len veľmi ťažko hľadali. Obecne erby sú najcitlivejším ukazovateľom právneho postavenia obce. Rukopisy erbových pečatí dokresľujú aj národnostnú problematiku. Do erbov vkladali obce symboly znázor-

ňujúce zamestnanie obyvateľstva - hovoria teda o práci a remeslách, ktoré ho živili. Erby slovenských miest a obcí poskytujú takmer detailné poznámky o vývine orného naradia, odievania, remeselného odvetvia a pod.

Oživenie záujmov o heraldiku a heraldickú tvorbu je celosvetový jav. Erby sú zaujímavé svojím výtvarným stvárnením, veď sú aj umeleckými dielami odrážajúcimi myslenie a cítenie obdobia v ktorom vznikli. Pomocou zobrazenia živočíchov, nadprirodzených bytostí, nebeských telies a najrozličnejších predmetov praktického života charakterizujú mnohé vlastnosti a udalosti majiteľa. Takýto symbol je vždy trochu aj inotajom, najmä ak korení v dávnej minulosti.

Mestské a obecné symboly, erby a vlajky dokumentujú historický vývoj našich miest a obcí, svedčia o vzťahu ich pôvodných a dnešných obyvateľov k svojim mestám či obciam, ich histórii, tradíciám ale aj prítomnosti. Erb podobne ako zástava alebo hymna má medzi ostatnými symbolmi osobitné postavenie. Vyjadruje príslušnosť človeka k určitému spoločenstvu ľudí. Symbolizuje pocit istej spolupatričnosti. Je vyjadrením tejto spolupatričnosti súčasníkov, ale aj ich spojenia s odkazom predkov.

A teraz konkrétne

V kontexte vyššie uvedeného je treba chápať aj tvorbu návrhu erbu obce Valaliky. Pri zadaní objednávky na jeho vypracovanie sme vychádzali z hlavnej zásady, aby erb obce vyjadroval identitu všetkých štyroch našich pôvodne samostatných obcí - Buzice, Bernátovce, Všechnsvätých a Košťany. Podkladovým materiálom pre návrhy erbu boli odtlačky pôvodných pečatí jednotlivých obcí získané historickým výskumom v rôznych archívoch na Slovensku ale aj v zahraničí. Je samozrejmosťou, že vypracovaním návrhu sme poverili odborníka z oblasti heraldiky a histórie. Návrh štvrtého erbu bol zaslaný na heraldickú

komisiu pri MV SR, ktorá vo svojom stanovisku doporučila vypracovať jednoduchý erb bez štvrtienia. To by znamenalo vybrať za predlohu erbu odtlačok pečate len jednej zo štyroch obcí. S tým však obecné zastupiteľstvo vo Valalikoch nesúhlasilo a trvalo na tom, aby erb jasne vyjadroval, že obec Valaliky pozostáva zo štyroch pôvodne samostatných obcí.

Po rôznych peripetiách a úpravách detailov na pôvodnom návrhu heraldická komisia MV SR nakoniec schválila štvrtý erb a zaevidovala ho do Heraldického registra SR. Pre zaujímavosť uvádzame, že pôvodný návrh erbu bol predložený na schválenie už 2.12.1996 a komisia definitívny návrh schválila až 24.11.1997.

Erb našej obce bude teda štvrtý, to znamená, že bude heraldicky zjednocovať pôvodné štyri erby. V tomto čísle našich novín uverejňujeme schválený erb časti Buzice. Postupne budeme uverejňovať erby všetkých častí a na záver uverejníme erb obce Valaliky.

Buzice ako severná časť obce Valaliky sa v dokladoch prvýkrát spomína v roku 1427 pod názvom Buzapeterfalua. Erb Buzíc je navrhnutý podľa predlohy pôvodnej elipsovitej pečate z roku 1763, na ktorej v hornej polovici je trojklas a v dolnej polovici radlica - lemeš a čerieso. Na bielom štíte erbu sú v červenej farbe tri klasy, čerieso a lemeš.

NEMÁTE MATERIÁLY O HISTÓRII NAŠEJ OBCE?

Opätovne sa obraciame na našich občanov s výzvou, aby poskytli rôzne staré písomnosti, maľby, fotografie a pod., ktoré by mohli slúžiť ako podklady pre písomné spracovanie histórie našej obce.

Osobitne by sme privítali fotografie z rôznych podujatí konaných v minulosti, najmä svadieb (svadobčania na konských povozoch) a pod. Veľmi radi by sme získali fotografiu alebo maľbu bývalej židovskej modlitebne vo Všechnsvätých

Akékoľvek ponuky alebo informácie prosíme oznámiť na obecnom úrade.

st.

RODÁCI – RODÁKOM

Aj v tomto čísle obecných novín sme oslovili v súvislosti so sviatkami pokoja, lásky a porozumenia niektorých našich rodákov, ktorí v súčasnosti žijú ďaleko od svojej rodnej obce. Položili sme im niekoľko otázok, a ako ich potrápili, príp. potešili, máte možnosť si prečítať.

Otázky zneli:

1. Kde v súčasnosti pôsobíte, ako sa Vám darí v zamestnaní i v súkromnom živote?

2. Čo považujete pre seba za najdôležitejšiu udalosť v roku 1997?

3. Čo očakávate od nastávajúceho roka 1998?

4. Ako by ste vyjadrili Váš vzťah k rodnej obci, čo by ste jej zaželeli do roku 1998?

5. Obecné zastupiteľstvo mieni usporiadať stretnutie rodákov našej obce pri príležitosti osláv 750. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci, na ktoré pozve aj Vás. Zúčastníte sa tohto stretnutia?

Jaroslav T i m k o
– hráč FC Spartak Trnava

1. V súčasnosti pôsobím v FC Spartak Trnava. Darí sa mi dobre, nakoľko sme v jesennej časti ligy skončili na 1. mieste. Aj v súkromnom živote som spokojný.

2. Najdôležitejšou udalosťou v roku 1997 bol pre mňa neúspech v jarnej časti ligy, že sme nezískali titul majstra republiky.

3. Od nastávajúceho roka 1998 očakávam, že konečne bude Spartak Trnava majstrom republiky.

4. Stále sa radi vraciame do rodnej obce, nakoľko aj manželka je odtiaľ a radi spomíname na dedinku v ktorej sme prežili svoje detstvo. Do nového roku jej želim, aby sa rozmáhala a ďalej rozvíjala.

5. Čo sa týka mojej účasti na stretnutí rodákov našej obce sa zatiaľ vyjadriť neviem. Záleží to od termínu, kedy sa uskutoční, nakoľko som dosť futbalovo zaneprázdnený.

Michal B u z o g a
novinár, t.č. na dôchodku,
Bratislava

1. Po dlhých rokoch práce v redakcii týždenníka Život som odišiel do dôchodku, ale externe spolupracujem s dvojtyždenníkom Teleplus. Pripravujem informácie o televíznych reláciách našich a zahraničných televízií. Som s výsledkami práce spokojný, lebo túto prácu som vykonával celé desaťročia. V šesťdesiatych rokoch som bol sedem rokov zamestnaný aj v Slovenskej televízii ako redaktor. V súkromnom živote mám veľa práce v záhrade, na rekonštrukcii domu, kde bývali svokrovci, ktorí vlni zomreli.

2. Za najdôležitejšie v uplynulom roku považujem zdravie v rodine, dovolenku s vnukom Martinom v Chorvátsku pri mori a spomínanú rekonštrukciu domu, ktorá mi odčerpávala takmer všetok voľný čas.

3. Nazdávam sa, že rok 1998 bude v živote našej spoločnosti nepokojný. Vzťahy sa budú vyhrocovať, nenávisť a nevráživosť vzrastie, čo ma vôbec neteší, lebo tam, kde sa bojuje, chýba pokoj pre myslenie a prácu, pre plnenie spoločenských cieľov. Do boja vstupujú zväčša len egoisti a ľudia chorobne túžiaci po moci, kariére, ktorí bezohľadne zápasia len za svoje vlastné záujmy, často na úkor záujmov svojich spolupracovníkov i celej spoločnosti.

4. Môj vzťah k Valalíkom je vyjadrený v slovách „rodná obec“. Každý si na ňu rád spomína a rád sa do nej vracia, veď tam prežil detstvo i dospievanie. Má tam svojich najmilších. Pozorne sledujem všetky zmeny, ktoré sa vo Valalíkoch dejú. Mrzí ma len, že ľudia sú po mojom návrate o rok starší, deti po rokoch sú už dospelí a tak rýchlo sa menia, že ich už nepoznávam. V roku 1998 svojej rodnej obci želim, aby tých zmien bolo čo najviac, a to hlavne takých, ktoré by prospeli všetkým obyvateľom, aby sa aj ľudia menili k lepšiemu, aby bolo viac porozumenia, pochopenia, tolerancie a vzájomnej úcty v rodinách, na pracoviskách, na uliciach

5. 750. výročie prvej písomnej zmienky o našej obci je významná udalosť a som rád, že Obecný úrad Valalíky chce túto udalosť osláviť. Treba poznať svoju minulosť. Či sa však zúčastním na stretnutí rodákov, to záleží od termínu podujatia i od mojej zaneprázdnenosti. Prirodzene, ak to len trochu bude možné, rád pocestujem domov. Vždy keď idem na Valalíky, hovorím, že idem domov. Medzi svojich a blízkych. A tak to bude stále i v budúcnosti.

Michal Buzoga

SÚŤAŽ O „MISS“ a „MISTER“ V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

25. novembra svoje meny oslavovali Katky, Katarínky, Kataríny. A práve v tento deň sa v ZŠ chystalo niečo, čo tu ešte nebolo. Malo sa voliť najkrajšie dievča a najkrajší chlapec v 1.-4. ročníku.

Súťaž Miss '97 a Mister '97 sa rozbehla už v triedach. Víťazné páry z triednych kôl sa usilovne chystali na kolo celoškolské. Súťaž prebiehala vo vyzdobenej školskej jedálni. Zišli sa tu rodičia, pani učiteľky a spoložiaci súťažiacich. Za doprovodu hudby sa s veľkou vážnosťou a dôstojnosťou predstavovali vyčesané dievčatá a chlapci v naškrobených košeliach s motýlikmi. Celú súťaž pozorne sledovala „prísna“ porota, ktorej členmi boli pani učiteľky a členovia žiackej samosprávy.

Ákí šikovní boli súťažiaci, ukázalo druhé kolo. Dievča tá vyrábali náhrdelníky a chlapci papierové lietadielka. V poslednom kole súťaže nám deti prezradili, čo najradšej robia vo voľnom čase. A bol tu víťaz. Ozajstnou šerpou a „zlatou“ korunkou bola dekorovaná Miss 97 1. a 2. ročníka a Miss 97 3. a 4. ročníka. Bol zvolený Mister 97 1. a 2. ročníka a Mister 97 3. a 4. ročníka. Po vyhlásení víťazov nikto nebol smutný. Vďaka sponzorom bol každý odmenený. Celú súťaž pripravovali pani učiteľky spolu so sponzormi, ktorým by som sa touto cestou chcela poďakovať. Vďaka týmto ľuďom odchádzali všetky deti domov spokojné

Materská škola Buzice ďakuje

Blížia sa Vianoce a my rozmyšľame o tom, ako obdarovať svojich najdrahších. Deti našej Materskej školy vo Valalíkoch-Buziciach už prvý krásny darček dostali.

Sú to drevené truhličky – Zlatý rozprávkový poklad, Strieborný rozprávkový poklad a Medený rozprávkový poklad, obsahujúce dvanásť magnetofónových kaziet s najkrajšími slovenskými rozprávkami od Pavla Dobšinského. Spolu s truhličkami sme obdržali aj súbor „Zúbky ako perličky“, ktorý obsahuje zubnú pastu, zubnú kefku, fluoridové perličky a magnetofónovú kazetu s krásnymi, rytmickými pesničkami. Tieto pesničky spolu s hovoreným textom nahrál náš rodák, herec František Výrostko. Že je naozaj náš a jeho srdce preda sa len bije pre Valalíky, dokázal práve tým, že nám rozprávkové truhličky a súbor „Zúbky ako perličky“ daroval spolu so svojou švagrinou Ing. Ludmilou Výrostkovou. Za krásny darček, ktorý je zatiaľ pod naším vianočným stromčekom jediným, srdečne ďakujú deti z Materskej školy vo Valalíkoch-Buziciach s celým kolektívom pracovníčok Ing. Ludmily Výrostkovej a nášmu hercovi p. Františkovi Výrostkovi.

Božena Tomičová
riad. MŠ Buzice

Viete správne uvádzať svoju adresu?

Aj napriek tomu že už vyše roka máme pomenované ulice zistujeme, že niektorí občania ešte nevedia alebo si ešte nezvykli písať svoju adresu tak, ako to vyplýva z pomenovania ulíc. Je ešte dosť tých, ktorí pri svojej adrese uvádzajú len súpisné číslo a neuvádzajú názov ulice a orientačné číslo (napr. Ladislav Novák, Valaliky III. 25).

Práve kvôli lepšej orientácii boli ulice v našej obci pomenované a pre každý rodinný dom boli určené tzv. orientačné čísla domov. Tieto je potrebné uvádzať pri písaní adres.

V Z O R:

Ladislav Novák
Tichá ul. 25
Valaliky
044 13

OBČAN A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

AKO VYKUROVAŤ ALEBO OHRIEVAŤ VODU?

Pri neustále sa zvyšujúcich cenách energií, táto otázka snáď najviac zaťažuje naše rodinné rozpočty. Lenže odkedy máme našu obec splynofikovanú, bolo by veľmi zaujímavé, koľko by stála jedna kilowatthodina pri rôznych použitých energiách. Zatiaľ som si vybral len elektrickú energiu, zemný plyn a propán-bután. Uhlie a drevo som zatiaľ nevypočítaval, hoci aj tieto majú svoje výhody, hlavne v období kalamitnom, ale to nech nás radšej obíde. Výpočet vychádza zo súčasných cien energií, ktorý je udávaný v cenníkoch ku dňu 1.12.1997. U zemného plynu je vo výpočte zahrnutá aj účinnosť spaľovania, teda straty komínom. U elektrickej energie sú vybrané len najbežnejšie sadzby, ktorú sú pre domácnosti.

Médium	Cena za 1 kWh	použitie	mesačný poplatok (Sk)
El. ener.			
B	0,99	do 4000kWh/r	34
	1,07	nad 4000kWh/r	34
N	0,41	nočná, akum. pece	25,50
BS	1,64	stavby, chatky	5
BP	1,97	4 hod./deň	84-241
	0,44	20 hod./deň	

Z. plyn

Zároveň sme zistili, že niektorí občania si doteraz nevybrali z obecného úradu orientačné číslo pre svoj dom, čo sťažuje orientáciu pre poštárov ale aj pre ostatných (najmä cudzích) občanov. Dokonca sú aj niektoré domy kde nemajú ani tzv. súpisné číslo domu. Upozorňujeme najmä tých občanov, ktorí ešte nemajú doposiaľ skolaudovaný rodinný dom, že pre pridelenie uličného orientačného čísla sa nevyžaduje kolaudácia. Kolaudácia je potrebná pre pridelenie súpisného čísla. Pripomíname tiež potrebu zapísania zmeny adresy v občianskom preukaze.

Pre ďalšie zlepšenie orientácie uvažuje obecný úrad s vyhotovením vývesných orientačných máp a ich rozmiestnením na viditeľných miestach v obci.

ZP 0,20 do 6.000m³/r. 87

Propán
bután 1,34 bez obmedzenia -

Zemný plyn:

Vychádza sa z výhrevnosti zemného plynu, ktorá je asi 9.5 kWh/m³ pri cene 1,75 Sk za m³ (v. r. DPH) a mesačnom poplatku 87,- SK.

Spotreba zemného plynu na 1 kWh = 0,116 m³, teda **0,20 Sk/1kWh**.

Propán-bután:

Cena jednej 10 kg fľaše je 172,- Sk, spotreba plynu na výrobu jednej kWh je asi 0,0782 kg, teda **1,34 Sk/1kWh**.

Z uvedeného jasne vyplýva, že pri dnešných cenách energií je výhodnejšie vykurovať alebo ohrievať vodu zemným plynom a je výhodnejšie zapáliť plynový šporák ako elektrický varič alebo šporák na propán-bután, ak ovšem máme plynovú prípojku a potrebné spotrebiče k tomu.

Ceny energií pre podnikateľské subjekty sú síce vyššie, ale pri väčších inštalovaných výkonoch je aj úspora väčšia.

P.J.

OBČAN A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ak už spomíname domáce zvieratá v tomto predvianočnom čase, malo by to

Do pozornosti občanov -zmeny v zákone o dani z nehnuteľnosti

Dňa 21.11.1997 bol schválený zákon o dani z nehnuteľnosti, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 317/92 Zb.

Základné zmeny sú:

1. Zákon o dani z nehnuteľnosti sa dopĺňa o daň z bytov. Daňovníkom dane z bytov je vlastník bytu, vlastník nebytového priestoru v bytovom dome. Základom dane z bytov je celková výmera podlahovej plochy v m² podliehajúca dani. Vlastník bytu je povinný každoročne do 31.1. bežného zdaňovacieho obdobia podať daňové priznanie.

2. Daňové priznanie z nehnuteľnosti - z pozemkov, stavieb, bytu podáva každý vlastník (užívateľ pozemku) sám podľa výšky svojho spoluvlastníckeho podielu.

3. Na vznik - zánik daňovej povinnosti je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastali v priebehu zdaňovacieho obdobia sa neprihliada. Zmeny v daňovej povinnosti je povinný daňovník nahlásiť do 30 dní odo dňa, keď táto skutočnosť nastala. Za nesplnenie tejto povinnosti správca dane uloží (predtým môže uložiť) pokutu u fyzickej osoby najviac 500,- Sk a právnickej osoby najviac 5.000,- Sk. Tak isto aj za neskoré priznanie dane, správca dane zvýši (predtým môže zvýšiť) vyrubenú daň až do 10% daňovej povinnosti.

(J.P.)

byť skôr v súvislosti s peknými zvykmi našich rodičov, keď na vigliu (Štedrý deň) nakrmili svoje hospodárske zvieratá rôznymi dobrotami.

Nás však v súvislosti s chovom domácich zvierat trápia iné skutočnosti. Množia sa prípady sťažností občanov, či už ústne alebo písomne, na susedov. Aby som bol presný, ani nie na susedov, ako na ich malé hospodárstva. Dôvodom nespokojnosti je nepríjemný zápach, množstvo hmyzu, ktoré sa zdržuje v okolí maštali, premnožené hlodavce a pod.

Nároky na kvalitu života v súčasnosti sú oveľa vyššie ako boli v minulosti. To, čo stačilo našim rodičom, už nestačí nám, a to, čo im bolo normálne, sa nám často zdá ako absurdné. Preto nie je nič zlého na chovateľstve, ale skôr nás trápi neporiadok, nevyhovujúce chovateľské zariadenia a pod. Taktiež je proti zdravému rozumu chovať na 4-árovom pozemku hovädzí dobytok a k tomu ešte pár kusov ošípaných.

Ale neodpustím si aj pár poznámok na adresu sťažovateľov. Keď si kupujem dom alebo pozemok na stavbu domu, musím brať do úvahy zvyky, spôsob života a iné charakteristiky pre dané teritórium. Ak mám „citlivý nos“ alebo neznesiem ani pohľad na maštal, nebudem sa sťahovať na dedinu.

Takisto platí, že kým chovám ja, tak je všetko v poriadku. Ale keď prestanem tak už mi vadí, že susedia ešte neprestali a stáva sa zo mňa poriadkumilovný a fajnový človek.

Š.P.

OBECNÁ POLÍCIA INFORMUJE

Opäť sa nám blíži záver roka, pred ktorým považujem za svoju povinnosť zhodnotiť a prostredníctvom týchto novín aj Vás, vážení občania, oboznámiť s výsledkami našej práce.

Do tohoto obdobia nám bolo oznámených, resp. zistených 56 priestupkov. Za pozornosť stojí skutočnosť, že z toho 42 priestupkov bolo proti majetku. Zistili sme páchatelov týchto priestupkov v 33 prípadoch. Tento úspech možno hodnotiť ako doteraz najlepší za 4 roky čo v tejto obci pôsobíme.

Na úseku ochrany verejného poriadku sme počas služieb zabezpečovali dodržiavanie nočného kludu, verejného poriadku, čistoty verejných priestranstiev a taktiež pod kontrolou bolo aj parkovanie nákladných vozidiel na verejnom priestranstve.

Na úseku ochrany životného prostredia sa nám podarilo zabrániť nedovolenému zakladaniu smetísk v okolí obce vo vyššej miere ako po minulé roky.

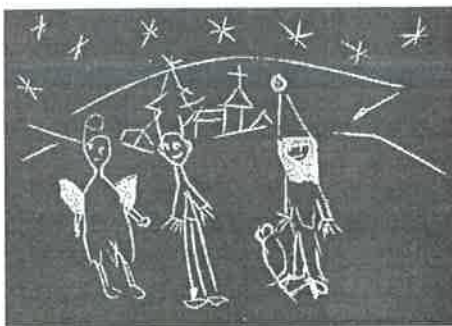
Na úseku ochrany majetku máme tohto roku skutočne veľmi kvalitné výsledky. Určite sa na to mnohí pamätáte, ktorí ste pred rokom prišli o znaky na svojom aute vtedy sme obratom zistili páchatelov a znaky boli každému vrátené. Zaujímavá bola udalosť vykrádača bytov, ktorého naša hliadka zadržala, z chránených objektov nebol narušený žiaden okrem udalosti okolo túlavého cudzinca, a ten taktiež bol okamžite zadržaný našou hliadkou. Taktiež objasňovanie krádeží bicyklov bolo

úspešnejšie ako po minulé roky. Každodennou službou sme tak tiež zabránili mnohým nepríjemnostiam, ktoré niektorým z Vás hrozili. V krátkosti len pripomeniem horiaci televízor staršej a osamelej občianky, ale aj niektoré podnapité osoby nám môžu byť vďačne za to, že sme ich nenechali unavených spať na chodníkoch. Všetky tieto správy už boli spomenuté v priebehu roka, nechcem sa preto opakovať.

Za zmienku ale stojí udalosť, ktorá sa udiala len nedávno a o ktorej ste počuli rôzne fámy. Ide o udalosť, keď hliadka, ktorá bola privolaná na zákrok do miestnej vinárne, bola opitými výtržníkmi napadnutá. Veliteľ hliadky B.M., ktorému patrí pochvala a poďakovanie za odvahu a rozvážnosť, napriek tomu, že bol troma výtržníkmi naraz napadnutý mohol v zmysle zákona použiť zbraň v nutnej obrane, vďaka svojej chladnokrvnosti a rozvahe možno ušetril život jedného z výtržníkov. V nerovnom boji troch proti jednému, ktorý viedol občan z našej obce H.D. z Hlavnej ulice spolu so svojím švagram boli nakoniec zákrokom zvládnutí a dohru po doliečení zranení, ktoré sa im prihodili, budú už absolvovať na súde, kde sú obvinení z výtržníctva a útoku na verejného činiteľa.

Vážení občania, verím, že v novom roku sa takého nepríjemnosti už nebudú opakovať a želám Vám všetkým šťastné a veselé prežitie vianočných sviatkov, v novom roku veľa zdravia, rodinnej pohody, porozumenia a lásky ku všetkým.

Náčelník OP Valalíky

Autormi ilustrácií v tomto čísle sú najmladší žiaci výtvarného odboru ZUŠ Valalíky

OPTIK CENTRUM®

Celoslovenská dobierková služba prípravkov a príslušenstva ku kontaktným šošovkám. Objednávky písomne, telefonicky, faxom.

OPTIK CENTRUM, Dolný Šianec 12
911 01 Trenčín, Tel./Fax: 0831/524 002

INZERÁTY

* Hľadám ženu na opatrovateľskú službu.
č. tel. 6997556 po 16.hod.

DIANA - ELEKTRO

pozýva občanov do
novootvorenej predajne
vo Všetechsvätých, kde na Vás
čaká široký sortiment bielej
a čiernej techniky, mikrovlnky,
chladničky, mrazničky,
televízory, práčky,
videorekordéry.

*

Tovar si môžete zakúpiť
aj na splátky.

Redakcia VALALIČANa

d a k u j e

*všetkým pravidelným
a nepravidelným
dopisovateľom našich novín
za ich príspevky, ktorými
obohatili obsah našich novín.*

*Tešíme sa na dobrú
spoluprácu
v roku 1998.*

**Firma Martin Matis,
Košťany, Hlavná 262**

**p o z ý v a
občanov do novootvorenej
predajne
OBUV-TEXTIL-DROGÉRIA**

**Otváracie hodiny
Po-Pi: 8⁰⁰-12⁰⁰; 14⁰⁰-18⁰⁰ hod.
So: 8⁰⁰-13⁰⁰ hod.**

PÁDY A VZOSTUPY VALALICKÉHO FUTBALU

Kto sleduje futbalové dianie v našej obci, určite si všimol, že futbal za posledné obdobie stagnoval, ba až upadal. Žiacka kategória je svojím spôsobom špecifická.

Prichádzajú mladí chlapci, kým sa aklimatizujú, trvá to určitý čas a tak jeden ročník sú v súťaži v hornej časti tabuľky a v ďalšom už zasa v dolnej.

V tejto kategórii je treba zlepšiť organizáciu výberu talentov z obce. Veľmi by pomohla aj účasť školy pri tomto výbere.

Mužstvo dorastu tvorí výnimku v tomto hodnotení. Výsledky mužstva sú dobré, práca trénera a ved. mužstva systematická. Tomu zodpovedá aj účinkovanie v súťaži a postavenie v tabuľke.

Účinkovanie mužov v V. lige nám taktiež veľkú radosť nerobí. Jesennú časť začali katastrofálne. Tu sa prejavila nekonceptnosť práce v predchádzajúcom období. Mužstvo nebolo dostatočne pripravené na súťaž po hernej a ani po kádrovej stránke. Na majstrovský zápas vo V. ligu nastúpilo len 9 hráčov. Po tomto zápase, ktorý bol asi zlomový, nastal určitý posun k príprave hráčov k svojim povinnostiam. Káder bol do plnený o nových hráčov (hostovanie, návrat hráčov, ktorí už ukončili akt. činnosť). Nové vedenie zlepšilo podmienky a začalo obdobie stabilizácie. Mužstvo začalo podávať lepšie výkony aj keď víťazstva ihneď neprišli.

V posledných kolách sa už sformovala stabilná zostava a aj herný prejav bol na vyššej úrovni. V domácich zápasoch mužstvo už zabodovalo naplno.

Po jesennej časti súťaže sa trénerského postu vzdal p. Seman J., ktorý v podstate z ničoho začal stavať mužstvo. Od viedol prácu v najhoršom období, keď na začiatku ročníka sú ťažšie stal pred dilemou: niektorých hráčov postaví na zápas, ale či mu prídu vôbec jedenásti? Pretože vydržal do ukončenia jesennej časti, patrí mu poďakovanie.

Zimnú prípravu absolvujú hráči pod vedením nového trénera p. Orlovského J. Momentálne hráči pod jeho vedením trénujú raz týždenne v telocvični v Čani. Raz týždenne majú k dispozícii telocvičňu aj žiaci a dorastenci.

Jarná príprava začne pre všetky mužstvá 15.1.1998.

Veríme, že v jarnej časti súťaže zažijeme viac pekných futbalových zážitkov.

L.Š.

T A B U Ľ K A

1. CTC Koš. Olšany	13	9	2	2	34:18	29
2. Pavlovce	13	8	2	3	28:14	26
3. Michalany	13	7	3	3	38:20	24
4. Plechotice	13	7	3	3	26:16	24
5. Kr. Chlmec	13	7	2	4	31:25	23
6. Čičarovce	13	6	2	5	25:30	20
7. Haniska	13	5	4	4	33:22	19
8. Topofany	13	5	3	5	19:23	18
9. Vojčice	13	5	2	6	17:22	17
10. Buzica	13	5	1	7	21:19	16
11. V. Revišťa	13	4	2	7	22:22	14
12. Valaliky	13	3	2	8	16:36	11
13. Jasov	13	3	1	9	19:33	10
14. V. Ida	13	2	1	10	12:41	7

Zadarmo na kalanetiku a do Fitness!

Všeobecná zdravotná poisťovňa (VŠZP) Košice-vidiek uzatvorila s obcou Valaliky zmluvu, na základe ktorej majú poistenci VŠZP umožnený bezplatný vstup na cvičenia kalanetiky a do priestorov FITNESS-centra zriadeného pri obecnom úrade.

Touto cestou pozývame všetky ženy bez ohraničenia veku. Príďte každý pondelok o 17.00 hod. na 1 hodinu cvičenia pre svoje zdravie do kultúrneho domu.

Záujemcom o FITNESS oznamujeme, že prevádzkové hodiny sú v pracovných dňoch od 8 hod. do 20.00 hod.

M.B.

Neprehliadnite P o z v a n i e

Chlapci a dievčatá! Chcete si zahrať stolný tenis?

29.12.1997 o 09.00 hod. Vás čakáme v kultúrnom dome, kde sa uskutoční Silvestrovský turnaj v dvojhrách a štvorhrách o hodnotné ceny, na ktoré prispel Obecný úrad Valaliky.

Pre každého bude občerstvenie a malý darček.

Prihlášky: L. Andor, ZŠ Valaliky

Stolný tenis bilancuje

Pri obzretí za končiacim sa rokom 1997 konštatujeme spokojnosť s činnosťou nášho klubu.

Stále máme radosť z výkonov a rozvoja našej najmladšej generácie. Pravidelne sa stolnému tenisu venuje štyridsať našich detí. Zastúpené máme všetky ročníky - od prvákov až po ôsmakov. Najviac nás teší, že toľko detí sa venuje tejto krásnej hre.

Do pravidelných súťaží máme zapojené dve družstvá chlapcov a dve družstvá dievčat. Chlapci účinkujú v III. lige starších žiakov - skupina Východ. Po šiestich kolách je A družstvo na druhom mieste za vedúcim TIPSO Michalovce, keď zatiaľ ani raz neprehrali. Na stoloch vedúceho družstva sa stretnutie skončilo nerozhodne 5:5. „B“ mužstvo je na 5. mieste.

Dve družstvá dievčat účinkujú v II. lige starších žiačok. Spomedzi 16 družstiev je družstvo „A“ na 7. mieste a „B“ družstvo na 15. mieste. Pritom obe družstvá majú pre sebou zápasy, v ktorých môžu zvíťaziť a v tabuľke postúpiť hore.

Aj keď naše družstvá hrajú súťaže starších žiakov po merne úspešne, pri uvedení si, že až na jednu hráčku sú všetci ešte vo vekovej kategórii mladších žiakov, čo hovorí, že ich čas by ešte len mal prísť. Na ich miesta v kategórii mladších žiakov sa už tlačia ešte mladší.

Pochváliť treba bratov Petra a Pavla Jakabovcov, bratov Ondreja a Jožka Vavrekovcov, Jožka Kacvinského, Tomáša Saxu, z dievčat Líviu Drotárovú, ktorá na kontrolnom turnaji starších žiačok obsadila v kraji 5. miesto. Ešte 3 roky bude v kategórii mladších.

18. decembra v KD Valaliky sa uskutočnila majstrovstvá škôl okresu Košice-okolie. Budeme obhajovať 1. miesto chlapcov a II. miesto dievčat. Smelo môžeme povedať, že sme na to dobre pripravení.

Pred ukončením roka chceme poďakovať všetkým, ktorí stolnému tenisu fania a podporujú ho - obecnému zastupiteľstvu, páňovi starostovi a všetkým sponzorom.

Prajeme im veľa úspechov v roku 1998 a nech ich neopustí záujem o náš krásny šport.

Andor

VALALIČAN – obecné noviny

Vychádzajú štvrtročne. Registrované OÚ číslo: OÚ 1/1995 Dr.Čid.

Vydáva Obecný úrad Valaliky.

Grafická úprava a sadzba: VALENTINA DTP Studio, Krivá 23, Košice.

Tlač: EMILENA, tlačiareň, Čermeľská 3, Košice. Náklad: 800 ks.